

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Napredek slovanščine v Italiji.

Znano je, da je italijanska vlada že pred leti utemeljila posebno stolico za slovenske jezike in literature na staroslavnem (l. 1288. osnovanem) vseučilišču u Bologni. Od takrat naprej so začeli pojedini lingvisti tudi po drugih italijanskih vseučiliščih predavati o slovenskih literaturah, n. pr. profesor D. Ciampoli na vseučilišču v Cataniji. Začetkom tega leta pa je razveselila ves slovenski svet novica iz Rima, da je papež Lev XIII. ustanovil na svoji veliki šoli pri sv. Apolinariji stolico slovenskih jezikov, ter da se je že 21. decembra pret. leta zares začelo predavanje staroslovenščine, v prihodnje pa, da se bodo učili tudi drugi važnejši slovenski jeziki, kakor hrvaški ali srbski, bolgarski, češki poljski in ruski.

Ali se morda Italijani zato toliko zanimajo za slovenske jezike, ker živi v italijanskem kraljestvu nad 30.000 Slovencev (v Videmskeji provinciji) in nekoliko tisoč Srbohrvatov v dolini neke reke Biferno (provincija Abruzzi-Molise) in na južnej strani mesta Bari (provincija Puglia)? O ne, izvestno ne, Italijani se za te drugonarodne čisto nič ne zmenijo, razun da gledajo čim preje poitalijančiti jih, nego spoznati so že veliko važnost slovanstva in zato se hočejo seznaniti z literarnim razvitkom tega ogromnega naroda. Najpoprej so se seznanili s prekrasnim narodnim pesništvom južnih Slovanov in to že v drugi polovici preteklega stoletja, ko je učeni italijanski abbate A. Fortis Dalmacijo prepoštoval in svoje znanstvene opazke pod naslovom: „Viaggio in Dalmazia“ l. 1784. izdal. Ta knjiga je bila kmalu potem preložena tudi na francoski, nemški in angleški jezik in po njej se je tudi Götthe seznanil s srbskim pesništvom. V novejšem času izdal je D. Chiodina dva zvezka slovenskih narodnih pesnij v italijanskem prevodu. „Canti slavi popolari“ in M. A. Canini „Il libro dell' Amore“ (Venezia 1885). Isti Ciampoli predstavil je nekaj srbskih junaških pesnij pod naslovom: „Canti Epici Serbi“ (Rivista Contemporanea, Firenze, an. I.) in napisal kritično študijo o romanu v Rusiji (Jul Romanzo in Russia) kot uvod k prestavi Tolstovega romana „Anna Karenina“ (Milano, Treves 1887).

Začetkom tega leta pa je izdal Ciampoli kot zvezek Hoeplovih priročnih knjig v Milanu I. del svoje študije o slovenskih literaturah pod naslovom „Letterature slave: Bulgari, Srbo-Croati, Yugo-Russi“ in v kratkem misli izdati kot drugi del literarno zgodovino severnih Slovanov. Res je, da je pred nami ležeča knjižica še polna stvarnih pogreškov kakor že naslovni izraz „Yugo-Russi“ kaže, da se opira na starejša že neveljavna dela o tem predmetu in da se jej pozna, da je je napisal tujec, ki ne pozna slovenskih razmer iz lastne skušnje in ki je tudi nevesel slovenskim jezikom, kakor dokazuje pisava „Bagh-Bog“, „guzlari“, katere prevaja na italijanski z „vagabondi“ itd. Vendar pa moramo ta prvi poskus z veseljem pozdravljati, ker je živo pisan in polen naidušenosti o slovenskih narodih.

Ciampoli spominja najpoprej Herderjev izrek, „da zapremajo Slovani več prostora na geografični karti, ko pa v zgodovini.“ Ali to nas ne sme motiti, ker Slovani nečejo pridobiti si preteklosti, nego stvoriti si bodočnost, t. j. razviti moči vseh pojedinih narodov, uvrstiti svoj značaj in pridobiti si izobraženost, usporediti se s zapadnimi bolj izobraženimi narodi in nazadnje v resnici pridružiti se vesoljnemu napredku, nadaljujoč in vršec tako najsijajnejši ideal. Potem se zлага pisatelj s poljskim pesnikom Mickiewiczem, „da so Slovani mej evropskimi narodi to, kar so slavci mej ptiči“ in hvali z veliko navdušenostjo slovensko narodno pesništvo, ki je polno naivnosti in prirodnih krasot.

Govoreč o političnem napredku Slovanov poudarja Ciampoli, „da so slovenski narodi povsodi že od dolgo časa skušali otresti se svinčenega klobuka, pod katerega so bili spravili je tiranski nasilniki, tako da so se že zdeli kot stisnjeni polži nasproti zapadnim vitkim hrbtom. Slovani so pokazali, da kakor se pod ledeno skorjo zamrzlih rek silni tok vali, ravno tako da je pod mirno površino zunanosti krepčal se njih značaj in kakor velikan raste pod uplivom nove ere, kadar je nastopil romanticizem. Tedaj se je najedenkrat razvila slovenska modrost po dolgih, žalostnih in mučnih otroških letih, katere so Slovani preživeli mej mongolsko surovostjo in izpodkopujočimi byzan-

tinskimi sanjarijami; mej nasilstvom islama in mej podkupljivim negovanjem germansko-latinskim. Ta mladost je sicer že neodločena in oponašajoča druge narode ter se včasih še vedno nazaj v preteklost ozira, da premišluje prestane nevarnosti in tisočletno nirvano iz katere se je komaj vzbudila; ali s pomočjo romanticizma premagala bode kmalu vse zapreke in postavila se na lastne noge.“

Zatem opisuje Ciampoli veliko zanimanje Italijanov za mlade, sokolske narode in pravi: „Značaj teh skrivnostnih narodov bode imel za nas zmemrom mogočno privlačnost, ravno zato, ker se nam bode včasih nerazumljiv zdel; a treba ga bo gledati z ljubeznijo, da ga ne bomo po krivici obrekovali, ter s poezijo, da bomo razumeli njega globokost in čistost. Na mladi glavi Slovanov leže stoletja sužnosti in žalosti: njih eksistenca je neprestana borba za naturo samo; toplota njih življenja ne prihaja od solca, nego od srca. Oni so močni in spoznavajo svojo moč in jo znajo ceniti, ker so namenjeni za tisto velikost, ki so jo imeli nekda Romani, in ki jo imajo sedaj Germani. Napačno je mnenje, da so oni še na pol barbari, nego oni so temveč podobni Američanom, ki bodo kmalu na tisti stopinji, kot stari svet. Ni je tako predrzne misli, da ne bi našlo odmeva po slovenskih zemljah, kjer ljudje ne snivajo drugače ko z odprtimi očesi; in ni je znanosti, da ne bi imela ne samo častilcev, nego tudi apostolov.“

Žal, da je res, da so Slovani podobni tistemu bolniku, ki ne najde miru na pernici, nego izzivlje svojo bolezen na dvoboja, in tako se strašijo oni same sebe in pa celo Evropo; ali z druge strani je resnica, da ravno narodne vročice so znamenje močne vitalnosti. Kakor prihaja v severnem pasu po dolgi in temni zimi najedenkrat smehljajoča in gorka spomlad, tako se bo začela za Slovane pototisočeri stiskanjih in zatiranjih čisto nova zgodovina. Mi pa (Italijani) skušajmo jih spoznavati, da jih bomo bolje ljubili, mi, ki smo kot oni sovražili in trpeli, prej ko smo si svojo domovino osvobodili. Na njih zastavi stoji zapisano: „Naprej!“ Naprej torej, naprej ponavljamo z našim velikim pesnikom M. Rapisardom („Scytharum solitudines“, Catania 1887) — naprej neuzugano pleme: veša-

LISTEK

Ob orijentaliskih študijah.

(Prof. dr. Karl Glaser.)

(Konec.)

V skoku, ki pa ni smrtonosen, dospemo od ruske carice do španskega patra jezuitskega reda, Lorenzo Herwas-a (1735—1809). Po dolgem misijonskem delovanju v Ameriki, preživel je potem, ko je bil jezuitski red ovržen, ostale dni svojega življenja v Rimu, kamor so pregnani jezuiti skupaj drli; ž njih pomočjo izdal je v Madridu (1800 do 1805) 6 zvezkov obsegajoče delo z naslovom:

„Catalogo de las lenguas de las naciones conocidas y nuperation, division y classes de estas segun la diversidad de sus idiomas y dialectos.“

Razpravlja jezike po delih sveta izimši afrikanke; mislil je tudi, da so jeziki različnega izvira in da ne gredo vsi do jednega nazaj. Vse delo je jedinstveno in kaže, da je pisatelj bil kos stvarini.

Iz dalnjega jugozahoda Evrope vrnimo se na Nemško nazaj in najdemo, da je 74letni Cristoph Adelung (1732—1806), mož brez višjega bistro-

umja, uporabil ostale dni življenja s pridnostjo in pedanterijo, da bi Oče naš skoro v 500 jezikih in narečjih na svetlo dal; to je spisal v štirih zvezkih, ki so izšli od l. 1806 do l. 1817; tedaj leto po dokončanem delu Španjca in po izišlem delu Boph-a, katero je prouzročilo novo dobo l. 1816. Adelung konča staro šolo. Ni mu bilo dovoljeno, da bi delo sam dokončal, kajti že v 3. zvezku nastopil je Severin Vater, ki je bil temeljiteje poučen v jezikoznanstvu. Dodatek k drugemu je od W. Humbold-a in ima povsem značaj tega moža z obširnimi znanjem. Tu se je z uspehom poskusilo, dabi se jezikoslovje, ki je bilo narodopisu podrejeno, povzdignilo do samosvoje znanosti.

Na novejšem stališču vednosti stoji načrt jezikoslovja od Fr. Müllerja,*) v 4 knjigah, delo, ki so ga vsi jezikoznanci s pohvalo vsprijeli. V prvi knjigi razpravlja jezik v obče, potem na drobno jezike volnolasi (wollhaarige) plemen Hotentotov, Papu-aj in zamorcev, v četrti knjigi preide k jezikom avstralskih, malajskih in mongolskih plemen, v tretjem zvezku razklada najprej kodrolaso pleme (Nuba in Davida) potem jezike, h katerim pripadajo mej drugimi tudi Semiti in Indo-evropci.

*) Profesor primerjevalnega jezikoslovja na Dunaji.

Če se tedaj povratimo od del, ki jezike razvrščujejo, k onim, ki jezike primerjajo, tedaj dospemo k Boph-ovej primerjalnej slovni, kakor on pravi, indogermanskih jezikov, ki je na dan spravila skupnost ali sorodnost treh narodov v Aziji, Indov, Erancev, in Armencev, potem Grkov in Rimljanov, Germanov in Slovanov, Litavcev in Keltov v Evropi, ter v obče novo pot pokazala jezikoslovju.

Živahno jezikoslovno življenje razcvitalo je na teh novo pokazanih potih in razvijalo se je tako plodno, da je ustanovil Kuhn l. 1853. Die Zeitschrift für vergleichende Sprachwissenschaft, ki je do sedaj osrednji organ vsem študijam te vrste.

Jako imenitni deli na tem polji sta Schleider-jev „Compendium der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen“ (večkrat izdan) in Westphal-ova „Vergleichende Grammatik“, izdana leta 1887, kateri je dr. Möhringer napisal obširno kritiko letos v „Zeitschrift für österreichische Gymnasien.“

Nov nagib na tem polji dala je Scherer-ja knjiga: „Zur Geschichte der deutschen Sprache“ 1868, v kojoj se je drugače kakor do

lom smejejo se junaške device in v grobeh snivajo mučeniki; glej jih, kako ustajajo k novi slavi. Tvoje so, o junaško pleme, krasne nade, tvoja je divlja podjetnost in jednaka smelost za delovanje; tvoja je, sveta pijanost, tvoje je neukrotljivo hrepenenje za idealom!

Sicer pa misli Čiampoli o Slovencih, katerih literaturo on le do l. 1848.—50 pozna, da bi bilo za nje boljši, ko bi se oni v svojem literarnem delovanju oslonili na Srbo hrvate, da ne izgube povsem svoje narodnosti, svojega jezika in svojih tradicij, ki jih vežejo na njih mater domovino.

Sijavuš.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 20. februarja.

Kakor sem že poročal, oglašil se je o priliki prvega čitanja predložitve vladne, tikajoče se olajševanja pristojbin hranilnicam in posojilnicam (po sistemu Baiffesonovemu), kot proti govornik g. posl. Vošnjak. Ker se tiče stvari, tudi za naše kraje jako važne in ker utegne govor g. Vošnjaka tu in tam kaj razjasniti človeku, ki se briga za posojilnice, pošiljam ga po zapisniku stenografičnem: Ni še minulo 16 let, kar imamo zakonik družbinski, in vender imamo že premnogo izkušenj v te stvari. Pred vsem se mora naglašati, kako veselo napredujó od tega časa zadruge založne in kreditne pri nas v Avstriji in srečnim slučajem moremo zmatrati, da se je zakon zadruski uprav uredil, ko se je uničil napredek gospodarski po katastrofi borzni leta 1873, in se je ugnjezdila obča stiska gospodarska. Zakon zadruski pomagal je, kolikor moč, da se je ta stiska zmanjšala in to ne le v mestih, temveč tudi po deželi.

Da je bilo to tudi financam državnim v korist — kar naglašujem posebno —, je sigurno, ker delavnost zadrug založnih pripomoglo je, da so se davki plačevali redno, to je s tem, da so blagajnice založne plačevalcem davka pomagale s kreditom majhnim, da so mogli plačevati davke. A še veliko večja je korist v tem, da se je zmanjšalo število eksekucij realnih, da večinoma preprečilo.

Zanimivo štatistiko more si dobiti visoka vlada, če bi hotela poizvedeti, koliko rednejše so se plačevali davki od leta 1873. v okrajih, kjer so se uredile blagajnice založne in potem, koliko redkejše so tam eksekucije realne.

Dobri razvitek teh zavodov in njih vsestransko koristen upliv v povzdigo gospodarskega blagostanja prouzročil je olajševanje davkov po visoki zbornici, tako n. pr. v letih 1880. in 1885. Ali, čim bolj se pri nas razširja zadrustvo, tem bolj so te družbe poželjen objekt davčni organom finančnim. Ta stvar porodila je mnogo predlogov inicijativnih v zadnjih mesecih, ki so se stavili v zbornici, želeči olajševanja zadrug glede davka in pristojbin. Tako n. pr. predlog druga Hevere, da se opusti pristojbina dveh odstotkov od obrestij uložb hranilnih, potem predlog, da se obrača postava od 27. decembra 1880 tudi na zadruge, kojim so neudi poroki in potem peticija, katero sem jaz predložil visoki zbornici, da se znižajo koleki pri listah dolžnih, na katerih so poroki, v toliko, da zadostuje za te liste dolžne, kolekovanje navadno. (Dalje prih.)

zdej poudarjalo, „kako sploh živi človeški jezik, ter se dalje razvija, kateri faktorji uplivajo pri govorenju in kako prouzročé ti faktorji in skupnem delu nadaljevanje in predrugačenje jezikovne tvarine.“*)

Prej se je jezike preiskavalo, a sedaj naj bi se to izvršilo z govorečim človekom.

S temi nazori v preiskovanju jezikovnem stopila je takozvana „novoslovnična šola“*) (Junggrammatische Schule) na dan, ki je posebno bistro pogledala na najnovejše stopinje novjših indoevropskih jezikov in na ljudska narečja.

Po tem kratkem ovinku od orijentaljskih jezikoslovnih študij — koji ovinek smo potrebnim zmatrali zbog jasnejšega opisa — vrnemo se zopet v orijent, a sedaj ne k zibelci človeškega rodu v Azijo, marveč v Afriko, oni del zemlje, ki se smatra kot „dunkler Erdtheil“.*)

*) Morfolojijska raziskavanja na polji indogermanskih jezikov. Od H. Ostoff-a in R.

*) Brugman. Lipsko 1878. (dosedaj izšlo več snopičev.)

*) Popolnoma primerno temnemu — nezapopadljivemu — značaju krasnega spola vzbudila je tudi Afrika veliko zanimanje. Dočim poznamo le jedno indologinjo ženo Francoza Grimblott-a, kot sodelovalko na polju indijske filologije, zamorejo navesti afrikanska preiskavanja

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 22. februarja.

Vlada državnemu zboru ne bode predložila predloge novega šolskega zakona, dokler ne bode popolnoma rešen naš vojaški zakon, ki še pride v državnem zborni na vrsto, ko so ga nekoliko premenili Ogrji. Vlada se boji, da ne bi mnogi poslanci glasovali za vojni zakon, ker bi jih ne zadovoljila predloga šolskega zakona. Vlada dobro ve, da s svojo predlogo nikomur ustregla ne bode, ker se nazori raznih državnozbornih frakcij glede šolskega zakona jako malo ujemajo. Nemški konservativci bi najraje, da cerkev dobi šolo popolnoma v svojo oblast, a drugi poslanci se pa zato ne morejo nautušiti.

V ogerskem državnem zboru se ne bije več debata o vojnem zakonu, temveč le o tem, ali naj ostane Tisza ali ne. Opozicija z veliko strastjo zahteva, da naj odstopi Tisza, državnozborna večina pa zatrjuje, da ni najmanjšega povoda, da se spremeni ministerstvo. Govori se že, da pride morda na krmilo ministerstvo Andrássy-jevo ali pa Szapary-jevo. Čudno je pa, da nikdo prav ne verjame, da bi se poklicalo ministerstvo vzeto izmeje opozicije. Najbrž bode pa še ostal Tisza. Do novih volitev je še daleč, do tedaj bode se razburjenost podela. V sedanjih zbornici pa ima zadostno večino, da mu opozicija škodovati ne more.

Vnanje države.

V Berlinu jim je veliko ležeče na tem, da se ne razbije tripelaljanca. Zaradi tega je cesar zadnje dni večkrat vsprejel avstrijskega in italijanskega veleposlanika v privatni avdienci. V kratkem odpotujeta grof Waldersee v Budimpešto in grof Herbert Bismarck v Rim s posebnimi zaupnimi avdiencami. Nemški državniki dobro vedo, da bi bil obstoj nemške države v veliki nevarnosti, če zgube zaveznike.

Kakor pišejo „Moskovskija Vjedomosti“ odobril je car glavne določbe načrta ruskega ministerstva notranjih zadev o reformi uprave. Tako se bodo nastavili zemski načelniki, ki se bodo jemali le iz plemstva, ki bodo nadzorovali zemsko upravo. To bodo dobro plačani uradniki in je bode imenoval car za vse življenje. Car je baje se tudi izrekel, da naj se odpravijo mirovni sodci. O tem se bode pa še posvetoval državni svet. Tako bodo v Rusiji odpravili vse liberalne naprave, ki so se uvele za prejšnjega carja. Kmetiskemu prebivalstvu bodo odvzeli kolikor bode moč pravic in je dali plemenitnikom.

V italijanskej zbornici je sedaj posvetovanje o finančnem zakonu. Mnogi poslanci hudo napadajo vlado in zahtevajo, da naj odstopi. Posebno temu se upirajo, da bi se naložila 10% priklada na zemljiški davek ter priporočajo, da bi naj se kaj privarovalo pri stroških za afriško posestvo. Vlada ima jako težavno stališče. Massavsko vprašanje je že spravilo več italijanskih vlad in utegne tudi Crispi-jevo.

Nemški kancelar se je res v pruski gosposki zbornici dolgo pogovarjal z grofom Waldersee, a pogovor baje ni bil posebno prirčen. Bismarck bil je jako hladen proti načelniku generalnega štaba ter je govoril z njim prav tako, kakor da se prvokrat vidita. Lahko je bilo opaziti, da Bismarck vidi v generalu svojega nasprotnika. Nemški oficijozni listi zatrjujejo, da je grof Waldersee le vojak ter ne želi pečati se s politikom. Tako pa pišejo le zategadel, ker bi radi tako cesarja preverili, da ni sposoben za državno kancelarstvo. Knez Bismarck hoče, da bi bil naslednik njegov grof Herbert Bismarck in sovraži vsacega, ki bi utegnil biti na potu uresničenju te presrčne želje njegove.

Kakor se je svet poprej zanimal za Indijo, takó gleda v novejšem času na Egipt; za to se ima zahvaliti Faraonova dežela nekoliko visoki starosti in imenitnosti omike, veliko važnim razmeram, v kojih je bila z omikanimi narodi Azije in Evrope.

Ustanovil se je tudi radi tega časopis za egiptologijo.

Sploh je Afrika sedaj jako zanimiv del sveta. Različni narodi skušajo se ondaj s kolonijami udomačiti, bodi si, da bi si prisvojili nove kraje za izvožnjo, bodi si, da bi si pridobili politično veljavo. O zadnjem nočemo tukaj obširneje govoriti.

V razgledu se pravi: „Misijonarji, potovalci, uradniki, trgovci, živeči v Afriki in občujoči z nje-

— brez drzne Holubove soproge — sedaj tri jako delavne učenjakinje. Miss Amalia Edwards z Angleškega, izdajateljica mnogih razprav, ki se nanašajo na Egipt, govorila je na Dunajskem orijentalnem kongresu l. 1886. Soprog Dunajskega egiptologa Klinische-a zna čitati egiptovske tekste, spremljevala je tudi svojega soproga na potovanji v Afriko; žena francoskega egiptologa Naville udeležila se je na spreten način dela svojega soproga „Egiptovske mrtvaške knjige“. Čast takim gospem. Splošno pa menimo, da sme biti orijentalist vesel, če zna spremljati nežni spol s štovanjem in simpatijo delo krepkega spola.

Kanadci zahtevajo večjo nezavisnost. Pred vsem hočejo, da bode smela domača vlada sama se pogajati o trgovinskih in carinskih pogodbah. Kanadci bi se potem radi v trgovinskih zadevah bolj približali Zjedinjenim državam. Angleži seveda se bodo upirali, da bi se povečala kanadska samostalnost, ker bi bila posledica temu, da bi se nazadnje Kanada popolnoma odločila od Anglije in pridružila Zjedinjenim državam.

Dopisi.

Iz Novega Mesta 21. februarja. [Izv. dop.] Dne 19. t. m. praznoval je v našem mestu profesor na tukajšnji gimnaziji častiti gospod P. Ladislav Hrovat 30letnico svojega službovanja. Že leta 1857. ustopil je tu kot suplent, a 19. svečana 1859. je bil imenovan definitivnim učiteljem. Od tega časa dalje je nepretrgoma služboval in neumorno deloval na našem zavodu. Ogromno je tedaj število onih, ki so se pod njim šolali, mnogi njegovih učencev zavzima visoke službe, jeden izmeje njih je celo škof v Ameriki. Z veseljem in zadovoljnostjo se pač lahko sivolasi jubilan (rojen dne 10. sušca 1825. v Gorenjem Tubinji) ozira na dolgoletno dobo plodonosnega svojega učiteljevanja. Še važnejše, vsaj za vnanji svet je jubilatovo delovanje na pisateljskem polji. On je jeden izmeje začetnikov znanstvene naše literature. Kdo se ne spominja mnogobrojnih njegovih razprav in člankov raztresenih po „Novicah“, Janežičevem glasniku, „Cvetju“ in v „Zori“? V onem času, ko smo se vsem predmetom, tedaj tudi latinščini učili le na podlagi nemščine, s koliko slastjo smo čitali članke obravnavajoče latinsko slovnico, po pravici smo se divili, da se to, kar smo vedno le nemški in nemški mlatili, dá povedati tudi prav lepo slovenski. Manjše te razprave pa je završil z najimennitnejšim svojim delom — s slovensko-latinsko slovnico. Kako izvrstna da je le ta, zlasti v sintaktinem oddelku, dokazuje najbolje to, da mu je zanjo ministerstvo za uk in bogočastje prisodilo za tiste čase prav veliko nagrado. Da ni doživela drugega natisa, temu ni uzrok morda njena nerabnost, temveč druge okoliščnosti in drugi oziri. — Na dan tridesetletnice čestitali so jubilanu kolegi njegovi „in corpore“; s solzami v očeh zahvalil se jim je za čestitko, poudarjajoč, da pri vsem delovanju, bodisi pisateljskem, bodisi učiteljskim, vodila ga je jedina zavest, da treba vsakemu storiti svojo dolžnost po najboljših svojih močeh. — Tudi mi kličemo sivolasemu, a vedno še čilemu jubilanu: Bog te ohrani še mnoga, mnoga leta svojim učencem in pa — Slovencem! — Danes priredi častitemu svečarju frančiškanski konvent slavnostni obed, na kateri so razun mnogih tukajšnjih odličnjakov (deloma učencev njegovih) povabljeni tudi dva ali trije njegovih sedanjih kolegov.

S Turjaškega brega pri Mali Nedelji 17. februarja [Izv. dop.] Te dni obiskal me je nek slovenski pesnik in pisatelj, kateremu sem z veseljem, ko me je vprašal, kako da sem se v Mariboru imel, na široko in dolgo razlagal, kako da so Mariborski trgovci kar v jedni noči, pardon! v jednom meseci preobrnil in naučili. Pred jednim mecem ni še nobeden trgovec, razun g. J. N. Škrabe slovenski umel, sedaj pa klicali so me po-

nimi prebivalci, prepričajo se v tem časopisu, kako je napredovalo preiskavanje afriških jezikov“ itd.

Zraven teh praktičnih namenov ima pa ta časopis tudi znanstvene namere, kajti dalje pravi: „Ni dvomiti, da izpodbujajo opazovanje afriškim jezikom lastnega razvitka, večkrat k posebnim študijam, zraven tega bodo uplivale te preiskave tudi na rešenje mnogih vprašanj o sestavi obče znanih indoevropskih in semitskih jezikov. Časopis afriških jezikov bode tedaj služil tudi splošnemu primerjanju jezikov in njih preiskav, in podelil tudi vsakemu filologu kaj novega in zanimivega.“

Vabilo na naročbo tega časopisa izdala je pretečeno jesen knjigarna A. Ascher C. Berlin, Unter den Linden 5.

Kakor so vedle v srednjem veku boljša poznavanja zemlje in vedno rastoče trgovinske zadeve vzdigajočih se narodov splošno do cvetoče vede, a do večjega znanja jezikov posebej, tako vidimo tudi v novejšem času, kako se ponavlja ta prikazen.

Iz tega velikanskega razcvita orijentaljskih študij sledi naravno, da so postale na vseučiliščih v glavnih mestih velikih kulturnih narodov znanstvene sredine, ki so si ustvarile svoje organe, po kojih naznanjajo učenemu svetu svoja dela; to pa

vsod: „Gospod pejte sem, mi sma slovenski, pri nas kupite, mi fal dali“. Tički so menda izpredvidili, da ne bodo potrebovali dolgo pet bračev za hlače, in toliko telovnika, da bi lahko jaz imel vrhno suknjo iz njega, ako jih ne bode več slovenski trgovec in kmet vzdrževal in podpiral. — E, pa kaj pravim, da bi vsi znali slovenski, ni res! Gospod J. M. veletržec „čenčarije“ nič ne zna, tudi jaz moral sem se tam s „tajč“ daviti. Ker se pa pri nas izključno le slovenski govori, bode mi tem raje vsak č. bračev odpustil, da mi je bila tudi pri g. J. M. ušla po nesreči čez zobe neka slovenska, kar je dalo povod, da sva se hipoma znašla na političnem kolesu, kjer je g. M. prvi radi ljudskih slovenskih šol, moje jasne besede radi poučevanja nemščine na slovenskih šolah dejal, da se popolnoma z menoj strinja, ter, da je celo neumno slovenskim kmetiskim otrokom urivati nemščino, katere ne potrebujejo itd. Seveda, jaz sem bil tega malo da ne vesel, da vender ta nemčurski trgovec to sprevidi. A moje veselje bilo je žal le — kratko. Ravno pri zadnji besedi g. M. ustopi nek dolg gospod prav eleganten. G. M. me je precej prišlemu predstavil z besedami: „Sieh' Freund, der ist einer von unsere Leut, er meint auch, dass die deutsche Sprache in slov. Volksschulen ganz unnöthig und überflüssig sei.“ Pa reč se je hitro drugače zasukuila, nismo si bili dolgo „bratci“, ker je g. M. pričel: „Še le sedaj sprevidim, koliko nam škoduje pri trgovini in povsod ta ničeven narod, odkar se je priučil našemu jeziku. Mnogo bolje bi bilo, ko bi se naši Nemci naučili slovenski, ker bi ga lažje strahovali. Tudi ni za drugo, da, ako bi padel konj ali vol, bilo bi nam možno s tem narodom voziti in orati!“

Komu bi ne zavrela kri pri takem surovem govoru! Ali Ti je mogoče, dragi bralec, še trditi, da ima nemčur proti nam bolje srce od kačjega strupa? Mislim, da ne! Omeniti še moram, da se ta gospod ima mnogo zahvaliti slovenskemu kmetu in narodnim trgovcem, da mu ni treba več krošnjari kakor so njegovi očetje, ter da še ne bode ne on ne njegovi potomci dočakali tega, da bi nemčurji nas v voz in drevo upregali ter z nami orali. Slovenskim trgovcem pa bodi to v pouk, kako misli on o tistih, ki ga podpirajo in mu žepe polnijo. — Konečno pa me veseli, da morem mojim narodnim kolegom kot trgovca na debelo in na drobno priporočati vrla narodnjaka, g. Joh. N. Škrabo, na Velikem trgu i g. F. G. Dolenc, ali pri „Rudečem križi“ oba v Mariboru, katera po pravici kot slovenska trgovca popolno zaupanje zaslužita.

A. Moravski.

Domače stvari.

— (Častiti gosp. Anton Pušl,) župnik v Tholici na Koroškem, pristopil je podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot podpornik. Srčna hvala vrlemu rodoljubi slovenske Korotanske!

— (Kmetška posojilnica Ljubljanske okolice) je pristopila k slovenskemu podpornemu društvu na Dunaji kot ustanovnik.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 24. t. m. pela se bode opereta „Vzbujeni lev“ zadnjikrat v letošnji sezoni. Priljubljena, kakor je v našem občinstvu, smemo upati, da tudi

zavira potreben pregled vseh izišlih del. Da bi se v okom prišlo tem nedostatkom, združilo se je v Berlinu, Königsberg-u in Kairi več učenjakov, da bi izdajali orijentalno bibliografijo, ki obseza vsa ona dela, ki obdelavajo narodnost, verstvo, нрав in običaje, jezik, književnost, in zgodovino azijskih, ocejskih in afriških narodov, v četrletnih zvezkih v 3 do 4 polah. Prvi zvezek izšel je vinotoka 1887. Taka podjetja so zadržavala do sedaj le ona dela, ki so nastala na polji orijentalnih jezikov in orijentalne književnosti; toda gori imenovano podjetje hoče tudi Azijo in Afriko obsezati.

Kar se tiče pospeševanja teh študij v Avstriji moramo z veseljem javiti, da se sedanji učni minister, bivši vodja orijentalne akademije, živahno zanje zanima in je krepko podpira; to je pokazal s svojim vročim in srčnim pozdravom orijentalnega kongresa, ki se je sešel l. 1886. na Dunaji; z njegovim podpiranjem teh študij stopi Avstrija tudi v tej zadevi, ki je do sedaj te študije iz praktičnih namenov pospeševala, kakor smo videli, mogočno na stran drugih velikih držav in zadobi v orijentalnih študijah častno stopnjo.

takrat napolni gledališče. V začetku večera se bode igrala: „Na kosilu bom pri svoji materi.“ Po francoski: „Je dine chez ma mère“ poslovenil Val. Mandeljc. Omenjena predstava je zadnja v tekočem predpustu. Za prvo postno nedeljo pripravlja se izvirna veseloigra J. Skalca „Pene“. Za mesec marcij je poleg treh premijér v prozi na repertvarji tudi opera „V vodnjaku“.

— (Gosp. Karolu Dežmanu) se je na zlo obrnilo. Preteklo sredo vsprejel je svetstva za umirajoče.

— („Slovenskega Pravnika“) upravništvo prosi vse p. n. listove naročnike, naj pravočasno reklamujejo, ako neso dobili 1. ali 2. številke lista. Tudi prosi tiste, katerim je bil 1. številka doposlana, ki pa so se izrekli, da se ne naročé na list, naj blagovolijo vrniti 1. številko, ker bi se z njo jako rado ustreglo naročnikom, za katere je že pošla.

— (Duhovniške premembe v Lavantinski škofiji.) Gosp. o. Severin Manhart, nemški pridigar v predmestni župniji v Mariboru, umrl je dne 19. t. m. v 64. letu dobe svoje. — Gospod Rudolf Raktelj, kaplan v Dolu, prevzel je upravništvo župnije pri sv. Jedrti.

— (Bicikliški ples.) Ravnokar so se razposlala ukusno izdelana vabila za društveni ples slov. biciklistov, kateri bode dne 2. marca t. l. v vseh prostorih Ljubljanske čitalnice. — Zanimanje za nenavadni ples je splošno in plesni odbor stori vse mogoče, da bode I. ples Slov. biciklistov v Ljubljani ostal vsakemu v ugodnem spominu. — Pri plesu svira c. kr. vojaška godba pešpolka baron Khun št. 17. pod osobnim vodstvom kapelnika g. J. Nemrave. — Ustopnice se dobivajo le proti izkazu vabila v lekarni gosp. Ub. pl. Trnkótya na Mestnem trgu, in pri g. Fr. Sossu v Špitalskih ulicah? — Kakor še znano ples se vrši v korist mestnim ubogim — in preplačila se zahvalno sprejemajo.

— (Domača obrtnija.) Na mestem trgu v prodajalnici g. P. Seemana razstavljeni so razni voščeni, jako lepo izdelani predmeti, predstavljajoči cvetlične šopke, kamelije, hijacinte, vijolice itd. Posebno lepe so bogato okrašene pristnim zlatom pozlačene velikonočne sveče z raznimi podobami. Delo je lepo in čisto in kaže dober ukus in priča, kako visoko je dospela voščarska obrt. Ljubljancanom in došlecem z dežele priporočamo, da si ogledajo to izložbo, ki je domači obrtniki v posebno čast.

— (Iz Celja) se nam piše: Tudi c. kr. uradnikom je svobodno udeležiti se plesa slovenskih samskih gospodov in ni v tem oziru nikakršnega zadržka.

— („Hrvatska“) ima nastopno notico: Srbski djaci, rodjeni u Bosnoj, koji se nalaze na bečkom sveučilištu i koji imadu stipendija od vlade, dobili su poziv, da izstupe iz srbskog društva „Zore“. Svi su izjavili, da se vole odreći stipendija, nego li svog imena. Svi su oni siromašni, a mnogi će morati prekinuti nauke.

— (Odbor za Miroslava Vilharja spomenik.) Bralno društvo „Mir“ v št. Petru na Notranjskem poslalo nam je lepo svoto 42 gld. 40 kr. kot čisti dohodek dne 14. t. m. v prid Mir. Vilharjevemu spomeniku v Postojni prirejene veselice. — Ravno tako poslala nam je Postojnska čitalnica čisti dohodek 52 gld. v jednaki namen dne 17. t. m. prirejene veselice, in če prištejemo že objavljeni donek bralnega društva v Zagorji na Notranjskem, 40 gld. 61 kr., tema svotoma, vidimo, s kakim naudušenjem se je za ta lepi namen delovalo. Zahvaljujemo se torej toplo imenovanim društvom za njih marljivost in se priporočamo v nadaljno podporo.

— (Nova pošta) otvori se s 1. dnem marca pri sv. Juriji ob Tabru.

— (Zdrav kraj.) Moščenice, mesto na vzhodni istrski obali, (dve uri od Opatije, imajo 2400 duš. Mej temi je 110 osob 70—80 let, 30 osob 80—90 starih, tri pa so nad 90 let. Dalje je ondu 13 zakonskih parov, 50—65 let oženjenih. Kar ljudje pamtijo, še ni bilo v Moščenicah epidemične bolezni. Poleg ugodne leže kraja, miline zraka upliva izvestno tudi izredna zmernost tamošnjega prebivalstva na toli ugodne zdravstvene razmere.

— (Zasačen tat.) V sredo vozil se je turšk trgovec iz Bosne na Zidani Most. V Zagrebu ustopil je v isti kupé natakak Jakob Škrebek. Mej Sevnico in Zidanim Mostom zapazil je sprevednik, da se je Škrebek zelo približal spečemu Turčinu in zazdelo se mu je, da mu je uro izmaknil. Stopi v kupé in

vpraša Turčina, koliko je ura. Turčin seže v žep in izvleče uro, pri tem pa zapazi, da listnice ni več. Prebrisani sprevednik tolaži Turčina, da se bode listnica že našla, se usede poleg njega in ne spusti natakakja iz oči. Na Zidanem Mostu pa pokliče žandarme, ki so natakakja preiskali in pri njem našli ukradeno listnico, v njej pa 125 gld. gotovine in 75.000 gold. v vrednostnih papirjih. Tatu so zaprli.

— (Čitalnica v Šent Vidu nad Ljubljano) priredi besedo in tombolo v društvenem domu v nedeljo dne 24. februarja 1889. Vspored: 1. Subanek: „Složni duh“, moški zbor. 2. * * *: „Srce človeško sveta stvar“, mešani zbor. 3. Dr. G. Ipavc: „Mrak“, moški zbor s spremljevanjem na harmoniji. 4. S. Gregorčič: „Zjasni zvezde mu temne!“, deklamuje gspdd. Marija Goljarjeva. 5. Hajdrih: „V tihi noči“, moški zbor. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor s spremljevanjem na harmoniji. 7. „V Ljubljano jo dajmo! Veseloigra v treh dejanjih. 8. Tombola. Ustopnina: I. sedež 60 kr., II. sedež 40 kr. III. sedež 30 kr.; prostor za stanje 20 kr. Šolski mladini ustop ni dovoljen, pač pa ima prosti ustop k tomboli. Začetek ob 6. uri zvečer. K tej besedi in tomboli vabi najuljudneje

— (Narodna čitalnica v Črnomlju) naznanja, da bode Vodnikova svečanost, ki bi imela biti dne 2. svečana t. l. in je bila preložena vsled smrti cesarjeviča Rudolfa, v soboto dne 2. marca t. l. ob 8. uri zvečer. Posebnih vabil se ne bode razpošiljalo.

— (Hrvatska Čitaonica i Delavsko društvo u Kastvu) priredita v nedeljo dne 24. t. m. in dne 3. marca v svojih prostorih v „Narodnem Domu“ skupne zabave s petjem, gledališkima predstavama, tombolo in plesom. Plesalo se bode tudi „Kolo“.

— (Razpisana) je služba učitelja in vodje na trirazrednici na Jesenicah. Plača 500 gld., priklada 75 gld. in stanovanje. Prošnje v 14 dneh.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 21. februarja. Zbornica poslancev vsprejela z veliko večino § 14. brambenega zakona, kakor ga je bil Tisza prenarobil.

Pariz 21. februarja. Tirard prevzel sestavo kabineta, ki bode, kakar se misli v parlamentskih krogih, sestavljen tako: Tirard predsedstvo in trgovino; Constans notranje zadeve; Rovier finance; Freycinet vojsko; Faye pouk; Mahy poljedelstvo; Thevenet pravosodstvo; Krautz mornarico; Goblet vnanje zadeve.

Rim 21. februarja. „Agenzia Stefani“ javlja iz Aten: Govori se, da je francoska ladija „Seignelay“ z admiralom Aubry-jem na krovu, bombardovala postojanko Ašinove ekspedicije pri Sagalu. Izmej ekspedicije petero ranjenih; nekatere Kazake so ujete pripeljali v Obok.

Rim 21. februarja. Včeraj dobili so pri čevljarji Dini v Spezziji zaboj dinamita. Čevljarja so zaprli. V kanalu pri Politeami našli so še več zabojev z dinamitom. Preteklo noč so več osob zaprli.

Bukurest 21. februarja. Zbornica vsprejela s 101 proti 41 glasom nov predlog, da se ministerstvo Bratianovo spravi na zatožno klop. Izvolil se je preiskovalni odsek.

London 21. febr. Kakor „St. James Gazette“ javlja, zahtevala bode vlada dvanajst milijonov funtov šterlingov kredita za pomnožitev vojnih ladij in pomorskega vojaštva za 3000 mož.

Razne vesti.

* (Človekoljubje v 19. stoletju.) Današnji vek, poln fraz in lažiliberizma, kaj rad pozablja, koliko človeških bitij v najboljši moški dobi je v raznih vojskah zginilo s pozorišča. Tako: Napoleonska vojska v početku tega stoletja je stala 1,900.000 mladeničev; grško-turška vojska iz 1828. leta 120.000; v domači vojski na Portugalskem in Španjskem (1830—40) je uničila 160.000 mož; francoska vojna z Algirom (1837—47) 100.000; evropska revolucija (1848) je požrla 60.000 mož; krimska vojna (1854—56) 485.000; na Laškem v vojni mej Avstrijo in Francijo-Sardinijo (1859) 630.000; v ameriški domači vojni je palo 656.000 mož; v prusko-avstrijski vojni (1866) 51.000; istega leta v francosko-meksikanski vojni 65.000; v Bra-

zili in Paragvaju (1864—70) 330.000; v prusko-francoski vojni (1870—71) 290.000; v rusko-turški vojni (1877) 180.000 mož. — Neračunajoč žrtve v Bosni, v bolgarsko-srbski vojni, v italijanski vojni v Afriki itd., je „humano stoletje“ požrlo 4.470.000 zdravih, krepkih in mladih ljudi, in poleg tega je to nečloveško mrcvarjenje in ubijanje ljudi veljalo malo svetico denarja — blizu 40.000 milijonov goldinarjev.

* (Eifflov stolp) v Parizu je že 281 metrov visok, nedostaja mu samo še 19 metrov. Do 10. dne aprila bode stolp ves gotov, do dne 1. maja pa razstava.

* (Drag konj.) Vojvoda Westminsterški je prodal nedavno svojega slavnega konja dirjalca „Ormonde“ za 14.000 funtov šterlingov (t. j. 140.000 goldinarjev). Plemenito in drago žival prepeljali bodo v Buenos Ayres.

* (Samoumor.) Kakor se javlja iz Levova, usmrtil se je pravi pravcati čudak in obče poznati grof Julij Starzenski, kateri je dne 17. t. m. odpotoval na lov h grofu Bajorovskemu v Struszov.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (55—2)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gl. 4.60; za pol leta
gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tujci:

18. februarja.

Pri **Sionu**: Amberger z Dunaja. — Kuder iz Sevnice. — Petrovič z Dunaja. — Stappf iz Prage. — Adler z Dunaja.

Pri **Malič**: Schmidt iz Plzna. — Cavazzani iz Trsta. — Felber z Dunaja. — Lieberg iz Kasla. — Matelek iz Postojine.

Pri **bavarskem dvoru**: König iz Staregaloga. — Crusitz iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarji**: Mikolič iz Novega Mesta.

Umrli so v Ljubljani:

19. februarja: Julija Bončar, hišnega posestnika hči, 19 let, Pred škofijo št. 17, za spridenjem krvi. — Ana Leben, postreščekova hči, 2 mes., Florjanske ulice št. 24, za pljučnico. — Stanislav Merlak, pisarjev sin, 10 let, Kongresni trg št. 14, za legarjem. — Magdalena Vrančič, paznikova hči, 1 leto, Poljanska cesta št. 47, za vnetjem možganov. — Marija Nahtigal, postreščekova hči, 20 mes., Poljanska cesta št. 18, za jetiko.

20. februarja: Henrik Wisjak, prisiljenec, 23 let, Poljanski nasip št. 50, za jetiko. — Karol Carne, zlatarjev sin, 4 mes., Križevniške ulice št. 9, za vnetjem sapnika. — Neža Rebernik, hišna, 60 let, na Bregu št. 20, za jetiko.

21. februarja: Jožef Lukeš, umirovljeni računski višji preglednik, 82 let, Gospodske ulice št. 11, za oslavljenjem. — Rudolf Vertnik, čevljarjev sin, 2 dni, Emonska cesta št. 10, za slabostjo.

V deželnej bolnici:

18. februarja: Franca Klobučar, magacinerjeva hči, 5 mes., za božjastjo.

19. februarja: Jera Rozman, gostija, 65 let za jetiko. — Jožef Gregorin, delavec, 19 let, za legarjem.

21. februarja: Janez Šubelj, gostac, 56 let, za kroničnim črevesnim katarom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
21. febr.	7. zjutraj	722.5 mm.	1.0° C	sl. svz.	obl.	0.20 mm.
	2. popol.	722.1 mm.	4.4° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	723.7 mm.	0.2° C	sl. svz.	jas.	snega.

Srednja temperatura — 1.7°, za 2.1° nad normalno.

Dunajska borza

dne 22. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 83.35	gld. 83.45
Srebrna renta	83.85	83.95
Zlata renta	111.60	111.45
5% marčna renta	99.05	99.05
Akcije narodne banke	885.—	885.—
Kreditne akcije	312.25	312.30
London	121.15	121.20
Srebro	—	—
Napol.	9.57 1/2	9.57 1/2
C. kr. cekini	5.68	5.68
Nemške marke	59.17 1/2	59.20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	137 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	181 „
Ogerska zlata renta 4%	101 „	55 „
Ogerska papirna renta 5%	94 „	30 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „	75 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121 „	60 „
Kreditne srečke	100 gld.	185 „
Rudolfove srečke	10 „	22 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	131 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	235 „	— „

Zahvala.

Za mnogobrojne pojave odkritosrčnega sožalja na boleštni izgubi naše predrage, nepozabne hčerke, gospice (141)

JULIJE BONČARJEVE

prilapravnice II. leta na c. kr. učiteljšči,

za darovane prekrasne vence, vsem blagim udeležencem pogreba, osobito pa č. g. vodji Bl. Hro-wathu, gospodom profesorjem c. kr. učiteljšča, kateri so prerano umrli izkazali se svojo prisotnostjo zadnjo čast, istotako gospodom pevcem za milozvočno, ganljivo petje pred hišo in na gróhji, dalje nositeljem vencev in gospicam pripravnicam c. kr. učiteljšča, ki so sožalje svoje lepo izrazile s podarjenimi krasnimi venci in se tako mnogobrojno udeležile sprevoda, izraža na tem mestu najiskrenejšo, globoko čutečo zahvalo

žalujoča rodbina Bončar-jeva.

V Ljubljani, v 22. dan februarja 1889.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik.

Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Razglas.

Dne 28. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne se bodo na Rakeku poleg šole ležeči

občinski prostori

na mestu za več let na javni dražbi v najem dajali, in sicer:

Vse pritlične sobe s kuhinjo in kletjo v šolskem poslopji; prostorni živinski hlev; velika ledenica, pripravna za pivo; prostorna, z opeko krita šupa za shrambo lesene rezane robe; jako pripraven prostor za skladanje vsake vrste lesene robe in velika ograda.

Podžupanstvo in krajni šolski svet na Rakeku,

dne 21. februarja 1889.

A. Svet,
podžupan.

L. Sebenikar,
načelnik kraj. šol. sveta.

Št. 630.

Prošnja!

Od raznih strani naše domovine nam dohajajo prošnje za podaritev knjig — nabožnih, poučnih, zabavnih, šolskih — sploh primernih za našo šolsko mladino. Kakor je znano iz družbenih poročil, razdelila je družba že mnogo podobnih spisov in si prizadela s tem velikih stroškov. Nekaj rodoljubov je darovalo v ta namen že lepo število knjig. Ker pa mnogo prijateljem slovenske šolske mladeži dokaj spisov v njihovih knjižnicah leži nerabljenih, usoja si podpisano vodstvo vsled sklepa v svoji seji, zglasiti se pri p. n. častitemu občinstvu z uljudno prošnjo, da bi blagovolilo kaj slovenskih knjig darovati v naznačeni namen. Take knjižice bi utegnile veliko koristiti v rokah naše mladine.

Naj se torej knjige blagohotno pošiljajo podpisnemu vodstvu, ali pa naj se mu naznani, da samo pošlje ponje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda,

v Ljubljani, dne 25. januarja 1889.

Opomba: Slavna uredništva slovenskih časnikov uljudno prosimo, da ponatisnejo ta poziv.

Št. 647.

Razpis učiteljskih služeb.

Na osnovni slovenski šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje

I. učiteljska služba

z nastopom o Veliki noči t. l. Priložé naj se spsobnostna spričevala za vodstvo večrazredne šole. Plača je 600 gld. z opravilno doklado.

Za šolsko leto 1889/90. pa je razpisana

II. učiteljska služba

z letno plačo 500 gld. Za to službo se smejo zglasiti učitelji in učiteljice.

Prošnje s potrebnimi dokumenti naj se pošiljajo podpisnemu vodstvu najzadnje do 10. marca t. l.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda,

v Ljubljani, dne 14. februarja 1889.

Opomba: Slavna uredništva slovenskih listov prosimo, da objavijo ta natečaj.

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz Št. Valentina

c. kr. privilegovana nepremočljiva

hranilna mast za usnje,

potrjena s stotinami spričeval (cene: cela škatlja 1 gld., 1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.); potem za likanje usnja **ravnokar patentovana**

hranilna tinktura za usnje,

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje, marveč bolj oljnato likalno črnilo, katero je preskusilo c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. — Razprodajalcem rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih monarhije; v Ljubljani pri gg. Schusnig-u & Weber-ju in A. Krisper-ju. — Svarimo pred ponarejanji! — Prosi se za ponudbe v razprodajanje, kjer še ni založb.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanji, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736—17)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

V Ljubljani ga prodaja M. E. Supan; v Kranji: F. Dolenc; v Celji: J. Matič.

Prodaja drevesnih sadik.

V c. kr. gozdnem vrtu pod Rožnikom pri Ljubljani oddalo se bo de prihodnjo spomlad

(133—1)

okoli tri milijone drevesnih sadik

proti temu, da se za vsak tisoč z zavijanjem in odneskom do železnice ali pošte uplača in sicer za triletno smreke 1 gld. 50 kr., — za dveletne borovce 1 gld. 70 kr., — za štiriletno jelke 2 gld., — za jesene in akacije 1 gld. 60 kr., — za gaber 2 gld. 60 kr. in za vrbove količke vsake vrste 1 gld.

Naročila vsprejema proti uplačilu odpadlega zneska c. kr. dež. gozdno nadzorništvo v Ljubljani do 10. aprila 1889.

Od c. kr. deželnega gozdarskega nadzorništva za Kranjsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Lepo posestvo

blizu Ljubljane, ob velikej cesti, obsezajoče:

okolo 48 oral njiv, travnikov in gozda; 6 trdnih z opeko kritih poslopij, z živino (12 glav), vozovi, sploh z vsem premakljivim blagom vred,

se pod ugodnimi pogoji prostovoljno prodaja.

Natančneje se poizve pri gospodu Jakobu Matijan-u, vulgo Zibert, v Zgornji Šiški št. 17, pri Ljubljani.

(118—3)

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.